



Metodika jednání za společnost

ČEPRO, a.s.

září 2014

OBSAH

Úvodní slovo	3
1. Jak číst tento dokument	4
2. Zastoupení	5
Smluvní zastoupení a plná moc.....	9
3. Uzavírání smluv.....	12
Uzavírání smluv formou emailu	15
Obchodní potvrzovací dopis	16
4. Spotřebitel a „slabší strana“	17
5. Náhrada škody (újmy).....	19
Náhrada škody způsobené zaměstnancem	19
6. Trestněprávní odpovědnost	21
7. Základní pravidla „compliance“	23
Protikorupční pravidla	23
Ochrana hospodářské soutěže.....	23
Ochrana autorských práv	24
Ochrana životního prostředí	25
Nakládání s informacemi	25
Předcházení střetu zájmů	25
Opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.....	26
Ochrana osobních údajů, obchodního tajemství a mlčenlivost.....	26
8. Závěr	28

Úvodní slovo

Vážené kolegyně, Vážení kolegové,

současná doba klade na podnikání v našem oboru značné nároky a v této souvislosti společnost ČEPRO musí důsledně dodržovat celou řadu zákonů a dalších předpisů. Abychom společně zajistili důslednou ochranu dobrého jména společnosti, jejího majetku a jejích zaměstnanců, je nezbytné, abychom si všichni byli vědomi svých povinností a následků svého jednání, ať již pracujeme na kterékoli pracovní pozici v organizační struktuře společnosti. Pro usnadnění orientace ve spleťtých právních předpisech jsme pro Vás připravili tuto stručnou metodiku, která by měla sloužit jako základní průvodce a rádce.

Metodika je zejména zaměřena na oblast zastupování a jednání za společnost, a to zejména s ohledem na praktické otázky spojené s procesem uzavírání smluv a na možnou škodu vzniklou společnosti v souvislosti s jednáním jejích zaměstnanců. Dále také tato metodika vysvětluje problematiku trestní odpovědnosti právnických osob v praxi a oblasti tradičně nazývané „*Compliance*“. Je však třeba současně pamatovat na to, že vývoj práva prochází v posledních letech dynamickým vývojem. Byl přijat nový občanský zákoník a již delší dobu platí zákon o trestní odpovědnosti právnických osob. Společnost ČEPRO také zavedla a realizuje v praxi program tzv. „*Compliance*“. Všechny tyto nové předpisy a pravidla procházejí vývojem a z tohoto důvodu je třeba k této metodice přistupovat jako k „živému“ materiálu, který může být v budoucnu aktualizován.

Není samozřejmě jednoduché na několika stranách pokrýt všechny možné situace a problémy, se kterými se ve výše uvedených oblastech můžete setkat. Na tuto metodiku tak navazují interní předpisy, které se na Vás vztahují v rozsahu potřebném pro výkon Vaší pracovní činnosti a dále také příslušná školení, která budou probíhat kromě Vám známých tradičních školení i ve zcela nové formě prezentace.

Věřím, že informace uvedené v metodice budou pro Vaši práci užitečné.

Přeji Vám mnoho úspěchů v práci i v osobním životě.

za společnost **ČEPRO, a.s.**

Jan Duspěva
předseda představenstva



1. Jak číst tuto metodiku

Tato metodika slouží pro účely získání základního přehledu ohledně vybraných otázek a témat v oblasti jednání a zastupování společnosti ČEPRO a s tím souvisejících okruhů. Dokument je rozdělen do několika základních kapitol:

- ☐ Zastoupení;
- ☐ Uzavírání smluv;
- ☐ Spotřebitel a slabší strana;
- ☐ Náhrada škody;
- ☐ Trestněprávní odpovědnost;
- ☐ Základní pravidla a pojem „Compliance“.

Doporučuje se Vaše pečlivé seznámení se všemi kapitolami metodiky, neboť pravidla v nich obsažená jsou pro zaměstnance společnosti závazná a jejich znalost se předpokládá. Použijte prosím následující postup:

- ☐ prostudujte pečlivě celý dokument;
- ☐ zvažte, do jaké míry se informace v něm uvedené týkají vaší pracovní pozice a zda Vám jsou jejich obsah a účel jasné;
- ☐ v případě pochybností, nejasností či dotazů se obraťte prosím na Odbor právních služeb.

Každý zaměstnanec je oprávněn využít anonymní telefonickou linku nebo speciální emailovou adresu, které jsou určeny výhradně pro nahlášení případného nezákonného nebo neetického jednání včetně podezření ohledně jejich existence. Ohlášení případného nezákonného nebo neetického chování je možné telefonicky na číslo: 221968222 nebo formou emailové zprávy na adresu: etika.cepro@ceproas.cz, případně poštou na adresu sídla společnosti Dělnická 12, č.p. 213, 170 04 Praha 7 k rukám Compliance Officer. Telefonická linka, emailová a poštovní adresa slouží zejména k ohlášení jednání nebo skutečností, které by mohly vést ke škodě nebo postihu společnosti ČEPRO a jejich hlavním účelem je tak zabránění (prevence) možných nepříznivých důsledků nežádoucího jednání. Neobávejte se tedy jakéhokoli postihu za oznámení podezření nebo již existujícího problému. Naopak, Vaše včasné podněty mohou pomoci společnosti ČEPRO čelit rizikům a možným vážným důsledkům hrozącím z porušení zákona nebo neetického jednání.



2. Zastupování

Společnost ČEPRO je právnická osoba a musí být tedy při svém jednání zastoupena. Zákon umožňuje zastoupení statutárním orgánem (členy představenstva).

Společnost ČEPRO tak navenek zastupují jeho členové představenstva v souladu se způsobem uvedeným ve stanovách společnosti. Způsob jednání statutárního orgánu je zapsán v obchodním rejstříku.



PŘÍKLAD:

Podepiše-li dlouhodobou smlouvu o spolupráci s významným obchodním partnerem pouze místopředseda představenstva, nebude tato smlouva pro ČEPRO závazná, neboť takovýto způsob jednání statutárního orgánu není v obchodním rejstříku zapsán.

Pověření v souvislosti s výkonem určité činnosti zaměstnanců

Je však také možné zastoupení tzv. „osobou pověřenou“ určitou činností při provozování společnosti. Společnost ČEPRO zastupují zaměstnanci v rozsahu obvyklém vzhledem k jejich zařazení nebo funkci, přičemž v takových případech není nutné zvláštní pověření či plná moc. Rozhodující je přitom stav, jak se jeví veřejnosti. V případě nejasností ohledně rozsahu vašich pravomocí dotaz vždy konzultujte s Odborem právních služeb.

PŘÍKLAD OPRÁVNĚNÉHO JEDNÁNÍ ZA SPOLEČNOST:

Asistentka obchodního ředitele může být pověřena vzhledem k jejímu pracovnímu zařazení přebíráním pošty, vedoucí skladu může být pověřen vzhledem k jeho pracovnímu zařazení kontrolou množství dodávky ropných produktů (nebo případnou reklamací) a v těchto záležitostech tedy za společnost oprávněně jednají.



PŘÍKLAD NEOPRÁVNĚNÉHO JEDNÁNÍ ZA SPOLEČNOST:

Zaměstnanec společnosti byl pověřen účastí na aukci minerálních olejů s interním stanovením dražebního limitu. Zboží však vydražil za částku vyšší. Výsledek dražby bude pro společnost ČEPRO závazný a bude tak oprávněna požadovat náhradu škody po zaměstnanci, který dražební limit překročil.

Metodik úseku čerpacích stanic vyjednal a uzavřel za společnost smlouvu na koupi cisternového nákladního vozidla. Vzhledem k jeho pracovnímu zařazení je zřejmé, že druhá smluvní strana měla vědět o tom, že se nejedná o výkon jeho pravomoci a takovou smlouvu nebyl oprávněn uzavřít. Smlouva by tak neměla být pro společnost závazná, rozhodující však bude vždy až případné posouzení a úvaha soudu.

Jak je patrné z uvedených příkladů, pokud se zaměstnanec podobných „přešlapů“ dopustí, bude společnost jeho jednáním v zásadě vázána. Takové jednání ve většině případů společnost zavazuje a zaměstnanec bude odpovědný za případnou škodu společnosti vzniklou. Zákon totiž stanoví, že závazné je také jednání, kterým došlo k překročení oprávnění. Jedinou výjimkou je situace, kdy druhá smluvní strana (obchodní partner, zákazník) o tomto překročení oprávnění prokazatelně věděla nebo

měla vědět. Posouzení této skutečnosti však podléhá v případě nedohody stran úvaze soudu a výsledek ve prospěch společnosti a zaměstnance nelze předjímat.

ZAPAMATUJTE SI:



Předtím než zavážete společnost k jakémukoli plnění, ujistěte se, že je Vaše jednání skutečně v plném souladu s vaším oprávněním jednat za společnost.

Pokud máte pochybnosti o rozsahu svého oprávnění nebo oprávnění zástupce vašeho obchodního partnera, požádejte o stanovisko Odbor právních služeb.



Osoba nepověřená jednáním

Může také nastat nežádoucí situace, kdy pro společnost ČEPRO bude závazné jednání třetí osoby k tomuto jednání nijak a nikým nepověřené.

PŘÍKLAD:

Řidiče cisternového vozu navštíví v práci jeho přítel. Řidič si po dobu stáčení pohonné látky musí zajít na toaletu a jeho přítel během jeho nepřítomnosti neodborně manipuluje se stáčecím zařízením. V důsledku této neodborné manipulace dojde k úniku pohonných látek a ke škodě, za kterou bude společnosti odpovědný její zaměstnanec.

Mohlo by se také stát, že se řidič autocisterny dostane do družného rozhovoru s jedním ze zákazníků a utrousí „máte pravdu, vedle mají teď problémy s kvalitou benzínu“, nebo „to já bych u EuroOilu nikdy naftu nebral, vím, jak se čistí nádrže...“. V případě prvním by mohlo jít o jednání v rámci nekalé soutěže, za které by byla odpovědná společnost. V druhém z uvedených případů by újma mohla vzniknout přímo společnosti ČEPRO.

ZAPAMATUJTE SI:



Snažte se v maximální možné míře nedopustit typy situací vedoucí k riziku existence nepověřeného jednání (viz příklady uvedené výše).



Smluvní zastoupení, plná moc a pověření

Ten, kdo jedná za společnost jako její statutární orgán (tj. členové představenstva) nebo v rámci zákonného pověření, nepotřebuje ke svému jednání listinu potvrzující takové oprávnění.

V ostatních případech je v souladu s Podpisovým a Jednacím řádem společnosti ČEPRO udělováno zaměstnancům pověření a osobám stojícím mimo společnost ČEPRO (např. externím poradcům) plná moc.



Obecně platí, že plná moc a pověření v podstatě pouze potvrzují, že zastoupení bylo ujednáno a vzniklo – je tedy jen formálním potvrzením existence oprávnění k určité činnosti. Rozsah oprávnění je vymezen v textu plné moci/pověření. K překročení plné moci/pověření dochází v praxi zřídka, protože druhá strana se s obsahem této listiny zpravidla seznámí. Pokud však pověřený zaměstnanec či zmocněná třetí osoba přesto překročí rozsah svého oprávnění, může po nich společnost požadovat náhradu škody tímto překročením vzniklé. Pokud totiž dojde k překročení oprávnění vyplývajícího z plné moci/pověření a zastoupení (tj. ČEPRO) bez zbytečného odkladu neoznámí třetí osobě, vůči níž je jednání činěno, že s tímto jednáním nesouhlasí, bude společnost ČEPRO z takového jednání zavázána.

V některých případech může být vyžadováno pověření/plná moc s ověřeným podpisem, i když tuto podmínku zákon nestanoví (častý požadavek např. v oblasti státní správy a u peněžních ústavů).

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec je na základě pověření zmocněn k nákupu skladových kapacit. V obsahu jeho pověření je pak výslovně uvedeno, že je pověřen sjednat nájem maximálně 40% určeného skladovacího prostoru. Zaměstnanec přesto uzavře smlouvu, v níž sjedná nájem 90% skladovacího prostoru. Tím se zaměstnanec dopustí překročení oprávnění. Pokud o tomto omezení pronajímatel nevěděl, bude smlouva pro společnost ČEPRO závazná a zaměstnanec odpovědný za případně vzniklou škodu (např. rozdíl v ceně nájmu



za původní skladovací prostory a nově pronajímané a zároveň dražší prostory). Pokud však společnost ČEPRO danému pronajímateli neprodleně oznámí, že její zaměstnanec překročil své oprávnění, smlouva by neměla platit.

Plná moc ve formě notářského zápisu

Zákon nově vyžaduje, aby plná moc určená pro jednání, která vyžadují formu notářského zápisu, byla rovněž udělena ve formě notářského zápisu.

PŘÍKLAD:

K podpisu smlouvy o zřízení zástavního práva ve formě notářského zápisu s doložkou přímé vykonatelnosti bude nutné udělení plné moci formou notářského zápisu.



Substituce

Zástupce může zmocnit/pověřit další osobu (tzv. „subdelegace“ či „substituce“), je-li to se zastoupeným ujednáno nebo vyžadují-li to nutně dané okolnosti případu. Původní zástupce však odpovídá za vhodnost pověřené osoby. Není však možné udělit takzvanou substituční plnou moc/pověření, když je to v plné moci/pověření výslovně vyloučeno, například následujícím ustanovením: „Zmocněnec se zavazuje vykonávat rozsah zmocnění výlučně sám a není oprávněn pověřit dalšího zástupce.“

Způsob podepisování na základě plné moci a pověření

Osoba, která podepisuje dokument za společnost na základě plné moci/pověření, se podepisuje takto:

za společnost ČEPRO, a.s.
<i>jméno zástupce</i>
na základě plné moci (nebo alternativně „pověření“) ze dne..., ev.č.....

Zákon vyžaduje, aby plná moc/pověření byly zástupcem akceptovány, tj. nelze zmocnit nebo pověřit bez projevu souhlasné vůle. Ověřte prosím, že na každé plné moci/pověření je uvedeno „Plnou moc/Pověření přijímám“ a obsažen podpis zastupující osoby.

ZAPAMATUJTE SI:



Seznamte se pečlivě s přesným rozsahem svého oprávnění uvedeného ve Vašem pověření. Případná omezení co do rozsahu zastupování společnosti musíte dodržovat. Měli byste také vždy pečlivě prověřit rozsah plné moci/pověření zástupce obchodního partnera společnosti ČEPRO. Pokud máte pochybnosti o rozsahu Vašeho pověření nebo plné moci/pověření obchodního partnera, nejasnost konzultujte s Odborem právních služeb.

V případě podezření na překročení vašeho pověření neodkladně informujte Odbor právních služeb – situaci lze rychlým přístupem řešit.



3. Uzavírání smluv

Předsmluvní odpovědnost

Společnost ČEPRO může za určitých podmínek nést odpovědnost i za dosud neuzavřenou smlouvu. Jde o tzv. předsmluvní odpovědnost, která je zákonem přímo upravena od 1. ledna 2014 a postihuje dva druhy nežádoucího chování v rámci procesu uzavírání smluv.

Za prvé jde o odpovědnost toho, kdo zahájí jednání o smlouvě s druhou stranou, aniž by smlouvu od samotného začátku chtěl skutečně uzavřít. Například zjevně předstírá zájem pouze za účelem získání běžně nedostupných informací o konkurentovi. V některých případech by patrně bylo možné úspěšně požadovat na takto jednající straně náhradu škody včetně úhrady prokazatelně investovaných nákladů spojených s vyjednáváním smlouvy.



PŘÍKLAD:

Zaměstnanec společnosti ČEPRO má za to, že jedná v jejím zájmu, když „jedná na oko“ s potencionálním dodavatelem jen proto, aby danou komoditu nezískal konkurent společnosti ČEPRO. Jedná tedy s potencionálním dodavatelem pouze proto, aby znemožnil nebo zkomplikoval uzavření smlouvy mezi dodavatelem a konkurentem společnosti ČEPRO. V takovém případě ponese předsmluvní odpovědnost společnost.

Druhým případem je situace, kdy obě strany skutečně měly od počátku o uzavření obchodu zájem. Jednání o smlouvě přitom postoupila již tak daleko, že se její výsledné uzavření jeví vysoce pravděpodobným. V tomto případě bude strana, která se rozhodne ukončit jednání a neuzavřít předmětnou smlouvu bez závažného důvodu, povinna nahradit druhé straně vzniklou škodu. Výše náhrady je v tomto případě omezená částkou, která odpovídá ztrátě z neuzavřené smlouvy v obdobných případech.

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec jedná dlouhodobě s dodavatelem a podle vývoje jednání lze usuzovat, že smlouva bude uzavřena, neboť opakovaně poskytuje telefonické a emailové přísliby typu „Za daných podmínek od Vás zboží jistě koupíme“. Krátce před jejím podpisem se však zaměstnanec dozví o možnosti uzavření obdobné smlouvy s jiným dodavatelem za lepších podmínek a proces vyjednávání smlouvy ukončí. V takovém případě by společnost rovněž mohla nést předsmělní odpovědnost.

ZAPAMATUJTE SI:

Předtím než společnost ČEPRO v pokročilé fázi od vyjednávání smlouvy odstoupí, je nutné zvážit, zda jejím neuzavřením nevznikne obchodnímu partnerovi škoda, za kterou by společnost ČEPRO nesla odpovědnost. Je třeba pamatovat na předsmělní odpovědnost zejména v situacích, kdy je zjevné, že druhá strana nese značné náklady s přípravou smlouvy. Je také důležité uchovávat písemné či případně jiné záznamy z důležitých jednání, včetně emailové korespondence.

Uzavírání smluv

Smlouva je uzavřena přijetím nabídky. Nově lze nabídku přijmout i se změnami, pokud jsou nepodstatné. Co bude „podstatnou změnou“, bude posuzováno zvlášť pro každý jednotlivý případ – zákon bohužel zatím vodítko pro posuzování tohoto velmi obecného kritéria nenabízí. Bude tedy záležet výkladu tohoto pojmu soudy. Výše uvedený postup však platí pouze, neodmítne-li příjemce upravenou nabídku ihned poté, co jí obdržel. Možné je též vyloučení pravidla uzavření smlouvy přijetím nabídky obsahující nepodstatné změny, a to jak jednostranně, tak dohodou stran. Strany si totiž mohou sjednat svá vlastní pravidla pro vyjednávání smlouvy.

**PŘÍKLAD:**

Dodavateli je poslána nabídka na uzavření smlouvy a on pošle formou emailové zprávy zpět odpověď, ve které její předmět „nepodstatně upraví“. Zaměstnanec společnosti ČEPRO bez prodlení neodpoví, že novou úpravu nepřijímá. Smlouva je tedy platně uzavřena v upraveném znění. To však neplatí, pokud by úprava změnila obsah nabídky podstatným způsobem (např. měnila cenové parametry nebo místo dodání) nebo pokud by si strany písemně stanovily, že takovýto postup vylučují.

ZAPAMATUJTE SI:

Věnujte pozornost korespondenci v rámci procesu uzavírání smluv. Změny oproti původnímu návrhu, se kterými nesouhlasíte, bezodkladně písemně odmítněte. Do nabídek uvádějte, že je nelze jakkoli měnit. Také pozor na skutečnost, že i písemně uzavřenou smlouvu lze měnit ústně (např. po telefonu) pokud to smlouva výslovně nezakáže. V případě pochybností se obraťte na Odbor právních služeb.

Obchodní podmínky

Obchodní podmínky jsou velmi často nedílnou součástí obchodních smluv a jejich pečlivá příprava nebo případně prostudování podmínek obchodního partnera jsou proto nutností. Obchodní podmínky, které jsou špatně čitelné, nesrozumitelné, nebo je druhá strana nemohla rozumně očekávat, jsou ze zákona neplatné.

PŘÍKLAD:

Dodavatel se zavazuje dodávat Partnerům a ČEPRO zboží za ceny a za podmínek uvedených ve Smlouvě jakož i ve zvláštní smlouvě mezi Dodavatelem a Partnerem, pokud je uzavřena. Ceny se stanovují jako ceny konečné, platné po dobu platnosti smluvního vztahu. Náklady na dopravu jsou zásadně zahrnuty v jednotkové ceně nabízeného sortimentu.

Takto špatně čitelné podmínky jako součást smlouvy by mohly být považovány za neplatné.

V případě, že zaměstnanec uzavře smlouvu s obchodním partnerem, jehož obchodní podmínky jsou v rozporu s obchodními podmínkami společnosti ČEPRO, dojde k tzv. „vyloučení podmínek“ navzájem. Ani jedny z obchodních podmínek nebudou v takovém případě uplatňovány v rozsahu, v jakém si odporují. To ovšem nemění nic na tom, že smlouva bude platně uzavřena, jen některé části obchodních podmínek nebudou použitelné. Přímou ve smlouvě lze ale dohodnout, že se společnost ČEPRO nebude řídit obchodními podmínkami druhé strany. Nestačí tedy pouze uvést do obchodních podmínek, že společnost ČEPRO „neakceptuje“ obchodní podmínky druhé strany, rozhodující je uvést tento postup přímo do textu smlouvy. Možnou formulací pro toto vyloučení je například následující ustanovení ve smlouvě:

„Společnost ČEPRO se neřídí obchodními podmínkami druhé strany. Strany se dohodly, že se pro účel této smlouvy budou aplikovat pouze obchodní podmínky společnosti ČEPRO.“

ZAPAMATUJTE SI:

Obchodní podmínky musí být čitelné, jasné, srozumitelné. Smlouva se řídí obchodními podmínkami obou stran v rozsahu, v jakém si neodporují. V případě pochybností se obraťte na Odbor právních služeb.

Uzavírání smluv formou emailu

Je-li ze zákona nebo na základě dohody stran vyžadována pro smlouvu písemná forma, je nutný podpis jednatelů. Přitom je také možný podpis tzv. „mechanickými prostředky“ kdy k podpisu dochází ve formě tzv. „elektronického podpisu“. V těchto případech je možné používat buď tzv. „zaručený elektronický podpis“¹, nebo tzv. „obyčejný“ elektronický podpis (jako soubor dat připojených k dané datové zprávě, který umožňuje jednoznačné identifikování podepsané osoby). Zákon nebo smlouva mohou vyžadovat formálnější druh podpisu jako např. podpis ověřený notářem nebo výše uvedený zaručený elektronický podpis. Naopak, v určitých případech nemusí dokument jakýkoliv podpis obsahovat a přesto je jeho obsah závazný.

PŘÍKLAD:

Posílá-li nabídku či přijetí nabídky zaměstnanec z firemního emailu, může se jednat o závazné podání nabídky nebo přijetí nabídky a tedy uzavření smlouvy, aniž by došlo k fyzickému podpisu.

Podpis musí být úředně ověřen např. v případě návrhu na zápis do obchodního rejstříku, u plné moci pro dispozici s bankovním účtem nebo u smlouvy o převodu vlastnického práva k nemovitosti. Při elektronicky prováděných úkonech se za ekvivalent úředně ověřeného podpisu považuje použití zaručeného elektronického podpisu.*

ZAPAMATUJTE SI:



K uzavření smlouvy může za určitých okolností dojít také pouze emailovou korespondencí neobsahující jakoukoliv formu podpisu, a to proti vůli smluvní strany. V případě pochybností se obraťte na Odbor právních služeb.



¹ Podpis, který je jednoznačně spojen s podepisující osobou, umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě, byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou, a je k datové zprávě, ke které se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoliv následnou změnu.

Obchodní potvrzovací dopis

K uzavření smlouvy může dojít i ústně. Následně se jedna ze stran může rozhodnout potvrdit druhé straně obsah ujednání tak, jak jej chápe ona. Toto uvede v tzv. „obchodním potvrzovacím dopisu“.

V případě, že obchodní potvrzovací dopis přijde na poštovní adresu či email společnosti ČEPRO, je nezbytné na něj bezodkladně reagovat a případné odlišnosti od obsahu dohody, jak ho vnímáme my, bezodkladně odmítnout. Nedojde-li k včasnému odmítnutí odlišného znění, bude společnost ČEPRO vystavena riziku plnění závazku ze smlouvy, přestože znění smlouvy nebylo zaměstnancem ČEPRO odsouhlaseno (ale ani včas odmítnuto). Platí tedy obsah obchodního potvrzovacího dopisu!

PŘÍKLAD:

S obchodním partnerem je ústně sjednáno dodání 10.000 litrů motorové nafty. Později téhož dne přijde zaměstnanci potvrzovací obchodní dopis, který shrnuje dohodnuté podmínky a množství v něm uvedené je 10.200 litrů motorové nafty. Neodmítne-li zaměstnanec bezodkladně takto upravené znění smlouvy, bude navýšená objednávka pro společnost závazná.

ZAPAMATUJTE SI:



Je třeba bezodkladně reagovat na obchodní potvrzovací dopis či pozměněné podmínky transakce. Je vždy nutné důsledně číst celý obdržený dokument a porovnat jej s původním ujednáním, zájmy a možnostmi společnosti. V případě pochybností se obraťte na Odbor právních služeb.



4. Spotřebitel a „slabší strana“

Účelem úpravy práv spotřebitelů a tzv. „slabších stran“ je jejich zvýšená ochrana při uzavírání smluv. Ti jsou totiž v objektivně slabším vyjednávacím postavení vůči druhé smluvní straně (podnikateli a profesionálové). Na dodržování těchto pravidel je potřeba klást důraz, neboť následky jejich porušení mohou být pro společnost ČEPRO závažné všude tam, kde se spotřebiteli nebo „slabšími stranami“ (definice pojmu je uvedena dále v textu) smlouvy uzavírá.

Spotřebitel

Spotřebitelem je každý člověk (tedy jen fyzická osoba, nikdy ne právnická osoba – „firma“), který uzavírá smlouvu s podnikatelem mimo rámec své podnikatelské činnosti. Pro určení, zda je osoba v pozici spotřebitele, je třeba posuzovat, zda smlouva, kterou tato osoba uzavírá se společností ČEPRO, je uzavírána v rámci jejího podnikání, nebo ne.



PŘÍKLAD:

Podnikatel podnikající v oblasti skladování paliv a maziv přijede na čerpací stanici EuroOil privátním vozem natankovat pohonné hmoty. Ačkoli se tato osoba živí podnikáním shodným s předmětem podnikání společnosti, na čerpací stanici přijela mimo rámec své podnikatelské činnosti a ve vztahu k společnosti ČEPRO bude spotřebitelem.

V rámci velkoobchodního prodeje jedná ČEPRO vždy a bez výjimky s obchodními partnery, kteří nejsou v postavení spotřebitele.

Informační povinnost podnikatele

Při uzavírání smlouvy mezi společností ČEPRO a spotřebitelem vzniká zaměstnanci tzv. „informační povinnost“. Směřuje-li jednání stran k uzavření smlouvy a její obsahové náležitosti nejsou zřejmé ze souvislosti, musí zaměstnanec sdělit spotřebiteli v dostatečném předstihu před uzavřením smlouvy nebo před tím, než spotřebiteli učiní závaznou nabídku, informace uvedené v zákoně (např. označení a cenu zboží, způsob platby a dodání zboží atd.).



Slabší strana

Zákon za tzv. „slabší stranu“ považuje každého, kdo je vůči podnikateli v daném odvětví určitým způsobem ve slabším vyjednávacím postavení. Slabší strana není v zákoně přímo definována. Je pouze stanovena domněnka, že se jedná o (jakoukoliv) osobu, která v daném hospodářském vztahu vystupuje mimo souvislost s vlastním podnikáním. Podstatné je, že (na rozdíl od spotřebitele) může být takovou osobou nejen fyzická osoba (člověk), ale i právnická osoba/firma, která v daném případě nevystupuje v souvislosti s vlastním podnikáním.

Když společnost ČEPRO jedná vůči slabším stranám, nesmí svého postavení zneužít:

- ☐ k vytváření nebo k využití závislosti slabší strany;
- ☐ k dosažení zřejmé a bezdůvodné nerovnováhy smluvního vztahu.

Je také důležité vědět, že není možné vůči slabší straně dohodou omezit výši náhrady škody.

PŘÍKLAD:

Živnostník ve vztahu ke společnosti ČEPRO nemůže dost dobře prosadit své zájmy a jeho vyjednávací pozice je bezesporu slabší.

Jedná-li společnost ČEPRO s majitelem firmy podnikající v oblasti zahradnických potřeb o dodávce ropných produktů, je pravděpodobné, že má silnější vyjednávací pozici a může si tedy do jisté míry diktovat podmínky.



ZAPAMATUJTE SI:

Spotřebitelům a slabším stranám zákon poskytuje vyšší míru ochrany. Toto pravidlo mějte na paměti vždy, pokud s těmito stranami jednáte. Pozor zejména na případná smluvní omezení náhrady škody ve vztahu k těmto obchodním partnerům – taková omezení obecně nebudou platná.



5. Náhrada škody (újmy)

Účelem pravidel upravujících otázky náhrady škody (nově nazývané „újma“) je umožnit poškozené straně účinnou náhradu újmy, kterou utrpěla jednáním (nebo případně opomenutím) někoho jiného. Zákon v některých případech stanoví limity náhrady újmy (např. způsobí-li zaměstnanec škodu neúmyslně, je její náhrada omezena výši 4,5 násobku jeho průměrné měsíční mzdy). Za určitých okolností lze výši nahrazované újmy omezit nebo dokonce celou vyloučit i smluvně a to dokonce i před jejím vznikem. Kromě majetkové újmy („škody“ na majetku) může někdy vzniknout i újma nemajetková (např. poškozením dobrého jména konkurence).

Náhrada škody způsobené zaměstnancem

Zaměstnanec bude odpovídat společnosti ČEPRO za škodu, kterou jí způsobí porušením svých povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Zaměstnanec, který způsobil škodu je povinen ji nahradit uvedením v předešlý stav nebo penězi. Zaměstnanec bude odpovídat bez jakéhokoli omezení za škodu vzniklou úmyslným jednáním nebo pod vlivem návykové látky (alkohol a další návykové látky).

PŘÍKLAD:

Řidič cisternového vozu naplní cisternu jiným ropným produktem, než pro který je v daný okamžik určena a to v důsledku nepozornosti, tj. neúmyslné záměny. Bude odpovědný do výše 4,5 násobku svého průměrného platu. Dojde-li k záměně úmyslně, v opilosti nebo pod vlivem návykových látek, bude odpovědný za náhradu celé vzniklé škody.



Může se stát, že zaměstnanec vědomě neupozorní nadřízeného zaměstnance na škodu hrozící společnosti ČEPRO, nebo nezakročí proti hrozící škodě tam, kde tak mohl učinit. V takovém případě může společnost ČEPRO požadovat, aby se podílel na náhradě škody, která jí byla způsobena.

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec, který si všimne např. začínajícího požáru nebo praskliny v cisterně, má povinnost na to upozornit a případné škodě předejít. Neučiní-li tak, společnost může požadovat, aby se podílel na náhradě škody.

Zaměstnanec odpovídá za ztrátu nástrojů, ochranných pracovních prostředků a jiných podobných věcí, které mu zaměstnavatel svěřil na základě písemného potvrzení. Avšak má – li věc cenu přesahující částku 50 000 Kč, musí být uzavřena písemná dohoda o odpovědnosti za ztrátu/schodek na svěřených hodnotách.

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec na služební cestě ztratí služební mobilní telefon, notebook, či pracovní nástroj, který mu byl svěřen. Zaměstnanec za ztrátu odpovídá.

ZAPAMATUJTE SI:



Jednání, v rámci kterého porušíte své povinnosti podle pracovní smlouvy nebo dalších pravidel stanovených společností ČEPRO nebo dané přímo zákonem, může vést k povinnosti uhradit společnosti ČEPRO takto způsobenou škodu. Snažte se těmto nepříjemným důsledkům předejít.

6. Trestněprávní odpovědnost

V určitých případech může v rámci zaměstnaneckého vztahu dojít k trestněprávní odpovědnosti zaměstnanců společnosti ČEPRO anebo, za určitých okolností, dokonce přímo samotné společnosti ČEPRO.

Spáchá-li zaměstnanec či osoba v obdobném postavení trestný čin při plnění pracovních úkolů, může být tento trestný čin tzv. „přičitatelný“ společnosti ČEPRO, pokud byl spáchán:

- ☐ jménem společnosti;
- ☐ v jejím zájmu;
- ☐ a v rámci její činnosti.

Je třeba pamatovat, že trestný čin bude společnosti ČEPRO přičitatelný, i když se nezjistí, který konkrétní zaměstnanec se ho dopustil. Zákon uvádí „katalog“ přibližně 80 trestných činů, za které je za určitých okolností odpovědná právnická osoba (firma). Těmi jsou např. různé formy podvodu (včetně pojistného), poškozování věřitelů, porušení tajemství dopravovaných zpráv, neodvedení nebo krácení daně, neoprávněné nakládání s odpady nebo poškozování či jen samotné ohrožení životního prostředí, různé nezákonné aktivity v rámci zadávacího řízení, podplácení či naopak přijímání úplatku atp. Trestní odpovědnost může samozřejmě dopadnout také přímo na zaměstnance.

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec společnosti ČEPRO, ve snaze získat zakázku, bude zaměstnanci potencionálního zákazníka nabízet úplatek ve formě finanční částky („provize“) nebo „bezplatného“ zájezdu. Takové trestné jednání bude přičitatelné společnosti ČEPRO.

Nebo naopak, přijme-li zaměstnanec v rámci výkonu svého zaměstnání pro společnost úplatek, bude nejen on, ale i společnost ČEPRO nést odpovědnost za trestný čin přijímání úplatku.

Zaměstnanec společnosti ČEPRO při jednání s úřední osobou (například ve věci získání úředního povolení), bude úředníka (formou úplatku) nabádat, aby již proběhlou lhůtu „přehlédl“. Půjde o účast na trestném činu zneužití pravomoci úřední osoby. A tento trestný čin bude přičitatelný společnosti ČEPRO.

Také vyžadování, či přijímání darů (kromě darů přiměřené ekonomické hodnoty), může být za určitých okolností vnímáno jako poskytování či přijímání úplatku.

Dojde-li vinou zaměstnance společnosti k úniku motorové nafty, která začne prosakovat ze skladu a znečistí své okolí, bude připadat v úvahu trestněprávní odpovědnost společnosti za poškození životního prostředí.

Zaměstnanec uvede nepravdivé údaje při uplatnění práva na plnění z pojištění společnosti a tím pojišťovnu poškodí. V tomto případě bude možné zvažovat trestněprávní odpovědnost společnosti.

Správce daně vyměří společnosti daň, avšak příslušný zaměstnanec ji ve stanovené lhůtě neodvede. Bude možné zvažovat trestněprávní odpovědnost společnosti za trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby.

Zaměstnanec nenakládá s kolky podle zákona. Například pokud uvádí zboží do oběhu bez kolku tam, kde je to nutné, bude možné zvažovat trestněprávní odpovědnost společnosti za trestný čin porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží.

Pokud zaměstnanec ztíží odvracení poškození životního prostředí tím, že například bude odmítat zpřístupnit vstup na pozemek, nebo zvolí nevhodný způsob sanace, bude možné zvažovat trestněprávní odpovědnost společnosti za trestný čin poškození a ohrožení životního prostředí.

V případě, že zaměstnanec, vypustí nebo, ač je k tomu povinen, nezabrání vypuštění potencionálně ekologicky závadného produktu do místní kanalizace, bude možné zvažovat trestněprávní odpovědnost společnosti za trestný čin neoprávněného vypuštění znečišťujících látek.

Zaměstnanec přiměje jiného soutěžitele, aby se nezúčastnil výběrového řízení na veřejnou zakázku a dosáhne tím (pro svého zaměstnavatele) lepších dodavatelských podmínek. Nebo zaměstnanec požádá, či si nechá slíbit nějakou majetkovou výhodu za to, že zajistí, aby se firma zdržela účasti na výběrovém řízení na veřejnou zakázku. Anebo se zaměstnanec domluví se zaměstnancem z konkurenční společnosti na společném postupu za účelem zmanipulování veřejné zakázky. Taková jednání bude možné kvalifikovat jako pletichy při zadávání veřejných zakázek a při veřejné soutěži a budou přičitatelné společnosti ČEPRO.

ZAPAMATUJTE SI:



Vaše jednání v rámci pracovní činnosti, pokud bude v rozporu se zákonem, může vést k trestněprávní odpovědnosti společnosti, ale také Vaší osobní odpovědnosti.



Je povinností každého zaměstnance těmito nepříjemným důsledkům předejít. V případě jakýchkoli pochybností ohledně možných dopadů vašeho jednání se obraťte na Odbor právních služeb.

7. Základní pravidla „Compliance“

Společnost ČEPRO klade mimořádný důraz na dodržování všech na ní se vztahujících pravidel. Právě pojem tzv. „Compliance“ (z angl. „dodržování“) zahrnuje dodržování celé řady pravidel stanovených různými právními předpisy. Ty zahrnují např. předpisy protikorupční, pravidla na ochranu hospodářské soutěže, ochranu osobních dat, opatření proti praní špinavých peněz atd. Je povinností každého zaměstnance tato pravidla v rámci jeho kompetencí nejen znát, ale také důsledně dodržovat. Přehled alespoň základních oblastí, které spadají pod pojem *Compliance*, je uveden v této kapitole.

Protikorupční pravidla

Společnost ČEPRO uplatňuje princip nulové tolerance vůči korupci. Korupcí se rozumí nejen případy uplácení úředníků státních orgánů, ale také nezákonné korupční jednání v rámci soukromé sféry (např. zaměstnanců, dodavatelů nebo zákazníků společnosti).

Netolerujeme jakoukoli formu korupčního jednání ať již u našich zaměstnanců nebo u třetích stran, včetně našich dodavatelů a zákazníků. Toto se týká také jakéhokoli nabízení, slibování, poskytování, požadování, nebo akceptování jakéhokoliv druhu odměny (úplatku) s vidinou získání nelegální výhody či odměny.

Žádný zaměstnanec společnosti nebude sankcionován za to, že odmítne poskytnout nebo přijmout úplatek nebo nahlásí příslušnému odboru či na k tomu určenou telefonní linku nebo emailovou adresu případ korupce nebo pokusu o ni.

Protikorupční pravidla je nutné dodržovat i v rámci zahraničního působení společnosti ČEPRO (viz též Etický kodex).

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec přijme dar, který mu obchodní partner nabídl pod podmínkou prodloužení společné smlouvy, a to i v případě, že je tato smlouva pro ČEPRO výhodná.

Zaměstnanec nabídne odběrateli výhodu, na kterou nemá odběratel nárok. A to jen proto, aby splnil svůj měsíční plánovaný objem tržeb.

Ochrana hospodářské soutěže

Společnost ČEPRO, její zaměstnanci a osoby jednající v jakémkoliv vztahu ke společnosti musí postupovat v souladu se zákonem o ochraně hospodářské soutěže a jinými příslušnými právními předpisy. Je třeba mít na paměti, že porušení těchto předpisů může mít pro společnost dalekosáhlé následky, včetně extrémně vysokých pokut anebo dokonce trestněprávní odpovědnosti. Také není možné šířit o konkurenci klamavé informace, či informace sice pravdivé, ale způsobilé přivodit konkurenční společnosti újmu.



PŘÍKLAD:

Zaměstnanec nesmí jednat s konkurenty o cenách, kapacitách, nabídkách do výběrového řízení, ani o žádných jiných skutečnostech, které mohou mít vliv na chování konkurenční firmy za účelem koordinace jejich jednání – toto by byla typická zákonem zakázaná tzv. „kartelová dohoda“. V úvahu připadá dokonce i trestněprávní sankce!

Zadávání veřejných zakázek

Zákon o zadávání veřejných zakázek stanoví zvláštní (přísnější) pravidla pro smluvní proces v rámci určitých druhů zakázek. Jeho porušení může vést k přísným sankcím včetně trestně-právních důsledků. Společnost ČEPRO může být jak v pozici zadavatele stanovujícího parametry veřejné zakázky, tak dodavatele a tedy účastníka výběrového řízení. Je tedy nutné, aby zaměstnanci, jichž se to týká, znali v praktické rovině zákon o veřejných zakázkách a relevantní části trestního zákoníku.

PŘÍKLAD:

Společnost ČEPRO je zadavatelem veřejné zakázky na dodávku traktoru. Její zaměstnanec spolupracuje se zaměstnancem jednoho ze soutěžitelů proto, aby mu zajistil výhodu. Na základě vzájemné dohody je zakázka zadána za nepřiměřenou cenu. Takové chování obou zaměstnanců je trestným činem a odpovědnost za něj ponesou jak oba zaměstnanci, tak obě společnosti.

Společnost ČEPRO je uchazečem ve veřejné zakázce. Její zaměstnanec se domluví se zaměstnancem společnosti X, že se tato společnost nebude o zakázku ucházet a výměnou se společnost ČEPRO nebude ucházet o jinou veřejnou zakázku. Oba zaměstnanci se domnívají, že tím pomáhají své firmě. Takové chování obou zaměstnanců je však trestným činem a odpovědnost za něj ponesou jak oba zaměstnanci, tak obě společnosti.

Ochrana autorských práv

Společnost ČEPRO a všichni její zaměstnanci musí v rámci svých kompetencí dodržovat předpisy ohledně ochrany autorských práv.

**PŘÍKLAD:**

Zaměstnanec si v dobrém úmyslu stáhne ze serveru zdarma program, k jehož užívání však nemá licenci, a pak jej užívá na firemním počítači v rámci pracovní činnosti. Bude odpovídat za případné sankce. Může také připadat do úvahy trestněprávní sankce!

Ochrana životního prostředí

Dlouhodobým záměrem a cílem společnosti ČEPRO je zachovat kvalitu životního prostředí ve všech místech, kde společnost vykonává svoji činnost. Při výkonu činnosti dbá společnost ČEPRO zejména na bezpečnost a zdraví svých zaměstnanců, ale také na bezpečnost a zdraví obchodních partnerů, zákazníků a dalších osob dotčených jejími aktivitami.



Otázka ochrany životního prostředí je velmi závažným a komplexním tématem. Jste-li proto v nejistotě, či máte podezření, že by nějaký postup mohl být v rozporu se zákonem na ochranu životního prostředí, obraťte se na svého nadřízeného.

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec přijde na to, že dochází k úniku benzínu z cisterny a nasměruje vytékající látku do stoky v přesvědčení, že tím zabráni znečištění bezprostředního okolí. Dopustí se tím však trestného činu proti životnímu prostředí, který bude přičitatelný společnosti ČEPRO.

Nakládání s informacemi

Zaměstnanci společnosti ČEPRO, kteří mají na starosti účetní záznamy a jiné druhy evidence ohledně činnosti společnosti se musí ujistit, že tyto záznamy jsou přesné, úplné, v souladu s relevantními předpisy a je s nimi řádně nakládáno. Toto platí bez ohledu na to, zda jsou tyto záznamy součástí informace, jež má být poskytována státnímu orgánu, nebo slouží pro interní účely.



PŘÍKLAD:

Zaměstnanec Odboru účtárny nenakládá řádně s informacemi, pokud neuchovává všechny účty a záznamy o prodaném zboží po dobu stanovenou skartačním řádem nebo jiným obdobným dokumentem.

Předcházení střetu zájmů

Zaměstnanci jsou povinni přijímat rozhodnutí v souladu s nejlepšími zájmy společnosti ČEPRO. Nesmí proto při svých soukromých aktivitách jednat na úkor společnosti ČEPRO. Střet zájmu může rovněž představovat situace, kdy má zaměstnanec společnosti ČEPRO podíl v konkurenční, dodavatelské či odběratelské společnosti, zejména pokud se může podílet na jejím řízení.



Zaměstnanci ČEPRO nemohou vykonávat vedlejší činnosti, které by pro ČEPRO představovaly konkurenci. Před tím, než se zaměstnanci zapojí do vedlejší činnosti, za kterou budou pobírat odměnu, [musí o této skutečnosti informovat společnost ČEPRO a vyžádat si její písemný souhlas]. Příležitostné činnosti, jako jsou publikační činnost, přednášky a obdobné občasné aktivity, se přitom za vedlejší konkurenční činnost nepovažují.

Zaměstnanci, kteří mají nebo získají přímou nebo nepřímou majetkovou účast v konkurenční společnosti, musí tuto skutečnost neprodleně oznámit Compliance Officerovi nebo vedoucímu odboru právních služeb společnosti, a to pokud prostřednictvím této účasti mají možnost ovlivnit řízení konkurenční společnosti.

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec nebo jeho blízký příbuzný má akcie konkurenční společnosti nebo drží vlastnický podíl v důležitém obchodním partnerovi společnosti. Tato situace může potencionálně představovat střet zájmů, zejména pokud má zaměstnanec na činnost konkurenční společnosti faktický vliv.

Zaměstnanec vykonává funkci v řídicím orgánu konkurenční společnosti. Tato situace může potencionálně představovat střet zájmů.

Zaměstnanec je zároveň zaměstnancem dodavatele či odběratele. Tato situace může potencionálně představovat střet zájmů.

Zaměstnanec je pozván jako odborník v oboru na přednášku na vysoké škole, kde bude hovořit. Tato situace sama o sobě nepředstavuje střet zájmu. Při prezentaci je ovšem třeba pamatovat na utajované informace pro společnost ČEPRO citlivé.

Opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

Při tzv. „praní špinavých peněz“ dochází k zakrývání jejich nelegálního původu a jejich faktické legalizaci. Účelem je zatajení skutečnosti původu těchto prostředků z trestných činností (např. z obchodu s drogami či zbraněmi, terorismu nebo korupce). Společnost ČEPRO obchoduje pouze se zákazníky a obchodními partnery, kteří mají dobrou pověst, jejichž podnikání je v souladu s právními předpisy a jejichž prostředky pocházejí z legitimních zdrojů. Další informace na toto téma jsou obsaženy v Etickém kodexu.

Společnost ČEPRO vstupuje do smluvního vztahu jen s osobami, u nichž není důvodný předpoklad, že peněžní prostředky pocházejí např. z obchodu s drogami, z korupce, z nelegálního obchodu se zbraněmi. V případě pochybností je třeba věc oznámit nadřízenému nebo Odboru právních služeb.

Ochrana osobních údajů, obchodního tajemství a mlčenlivost

Společnost ČEPRO musí postupovat v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a ostatními příslušnými předpisy ohledně této problematiky. Není např. možné poskytovat citlivé osobní informace (např. rodné číslo nebo výši platu) ohledně Vašich kolegů jiným osobám.

Zaměstnanci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o důvěrných a chráněných interních informacích a zejména o informacích tvořících předmět obchodního tajemství společnosti. Mezi chráněné informace patří informace, které nejsou veřejně dostupné, týkající se dodavatelů, odběratelů, konzultantů a zaměstnanců, stejně jako podobné informace poskytnuté třetí stranou. Povinnost

k zachování mlčenlivosti přesahuje dobu pracovněprávního vztahu, a to z důvodu ochrany společnosti, jejích partnerů, zákazníků a zaměstnanců. Její porušení může mít vážné dopady.

PŘÍKLAD:

Obchodním tajemstvím společnosti ČEPRO je například informace o nákupní ceně produktů dále prodávaných zákazníkům společnosti, databáze zákazníků, forma a rozsah zajišťovacích prostředků použitých v rámci obchodování atp.



8. Závěr

Věříme, že informace uvedené v tomto souhrnu byly pro Vás užitečné. Tato metodika má za cíl sloužit jako pomůcka v orientaci ve vybraných právních otázkách. Problematika spojená s právními a etickými závazky společnosti ČEPRO však přesahuje obsah tohoto dokumentu. Společnost je povinná plnit nejen literu zákona, ale i pochopit a znát účel jednotlivých právních norem. Naši zaměstnanci jsou součástí společnosti a jsou jejími reprezentanty, a proto je pochopení a hlavně dodržování všech těchto právních norem pro ně důležité a závazné.

V případě nejasností nebo dotazů ohledně informací v dokumentu uvedených nebo v případě výskytu otázky, kterou metodika neřeší, se, prosím, obraťte na Odbor právních služeb nebo Compliance Officer.

